

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

SENDER DEL MEDITERRANI GR-92

22a Etapa : ERMITA DE BRUGUERS – CASTELL D'ERAMPRUNYÀ – COLLADA DE LA CLOTA – LES AGULLES – LA MORELLA – LA PLETA – GARRAF

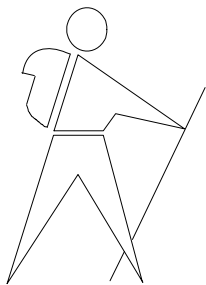
18 de desembre de 2005

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	7:30	h
Ermita de Bruguers. Inici de l'excursió.	8:15	h
Castell d'Eramprunyà. Reagrupament.	8:35	h
	8:55	h
Cruïlla de les Agulles. Reagrupament.	9:50	h
	10:05	h
La Morella. Reagrupament	10:40	h
	10:55	h
La Pleta. Reagrupament	11:40	h
	12:00	h
Garraf. Final de l'etapa.	13:15	h
Sortida cap a Vilanova.	13:20	h
Vilanova i la Geltrú.	14:00	h

Notes.-

- ** Esmorzarem al castell d'Eramprunyà. En arribar a Garraf l'autocar ens tornarà a Vilanova on dinarem.
- ** Tingueu en compte que l'organització sempre **pot modificar aquesta previsió** d'horari en funció de com es vagi desenvolupant l'etapa (Condicions meteorològiques, retards o avançaments imprevistos, etc).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecte els reagrupaments i **vigileu que hi sigui tothom.**
- ** Intenteu seguir els horaris previstos, és a dir, **no correu ni aneu massa LENTS !!**
- ** **Atenció:** La Secció de Senders disposa d'un telèfon mòbil (**680102567**). Per a qualsevol comunicació amb la Secció el dissabte abans de l'excursió o el mateix diumenge **utilitzeu només** aquest telèfon. (Els dissabtes de 14h a 16h i el diumenge a partir de mitja hora abans de l'hora prevista per a la sortida).

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

SENDER DEL MEDITERRANI GR-92

22a Etapa : ERMITA DE BRUGUERS – CASTELL D'ERAMPRUNYÀ – COLLADA DE LA CLOTA – LES AGULLES – LA MORELLA – LA PLETA – GARRAF

18 de desembre de 2005

DESCRIPCIÓ DE L'ETAPA

Aquesta excursió, variada i de gran interès, en portarà fins al cor mateix del massís del Garraf, al seu cim culminant, la Morella (594 m). D'entrada farem la bonica i intrèpida ascensió des de l'ermita de Bruguers fins l'encimbellat castell d'Eramprunyà des d'on es domina tota la plana del Baix Llobregat. Tot seguit passarem per la collada de la Pleta, cruïlla de camins, d'on arrenca la variant GR-92-3 que va cap al Puig de la Mola, l'Arboçar i Sant Miquel d'Olèrdola.

Continuarem vers el cim de les Agulles, a les envistes de la que havia estat bucòlica Vall de Joan, actualment soterrada sota tones i tones d'escombraries, travessarem el coll Sostrell i ens enfilarem al cim de la Morella. A partir d'aquest punt culminant i immillorable mirador el recorregut serà una llarga baixada amb amplies panoràmiques sobre la Mediterrània fins arribar al poblet de Garraf, final de l'etapa. Abans, però, passarem pel corral de Campgràs, on podrem veure les típiques dolines d'aquesta zona, i per la Pleta, on hi ha el Centre d'Informació del Parc Natural del Garraf.

Horari Parcial	Horari Total	Distància (km)
0:00	0:00	0,000

Ermita de Bruguers (235 m).- Situada al peu del turó al cim del qual s'aixequen les restes de l'antic castell d'Eramprunyà. De l'esplanada que hi ha davant de l'ermita de Bruguers, i de cara al castell, es va pel camí normal d'accés al castell que surt per l'esquerra al costat d'una barana; a la dreta hi ha unes petites representacions dels Misteris de Glòria en ceràmica. Entrem en el Parc Natural del Garraf; el camí, molt popular i concorregut, puja per entremig de grans pedrots.

0:02	0:02	0,110
------	------	-------

Roca Foradada.- A l'esquerra es pot veure el seu espectacular arc natural. El GR segueix pujant, envoltat d'abundant vegetació, fent algunes giragonses i alternant els trams coberts d'abundosa vegetació amb altres d'oberts que ofereixen grans panoràmiques sobre la plana del delta del Llobregat. Convé anar pel camí i no inventar dreceres per a no erosionar el terreny.

0:09	0:11	0,555
------	------	-------

Pla amb pins.- Situat al peu del castell d'Eramprunyà; es travessa i es puja en direcció a les restes del castell. Es deixa un dels seus murs a la dreta.

0:05 0:16 0,800

Bifurcació (375 m).- Es desemboca al bell mig d'un revolt de la pista que va des de la carretera de Begues fins al **castell d'Eramprunyà**; si es va cap a la dreta de seguida s'arriba a l'esmentat castell. Enfront hi ha una gran panoràmica amb la vall de can Perers amb la Morella (per on s'ha de passar) al fons i, més properes, les Agulles.

El GR-92 va cap a l'esquerra tot baixant. Al davant, en primer terme, hi ha el turó de la Desfeta amb una torre de vigilància d'incendis al capdamunt. La pista passa per entremig dels marges de la capçalera del talús fet per salvar el petit fondal que separa el turó del castell del de la Desfeta; tombem cap a l'esquerra.

0:04 0:20 1,095

Bifurcació.- Es deixa el camí de la dreta que puja lleugerament cap a la carretera de Begues i se segueix pel de l'esquerra que segueix baixant amb suavitat vorejat de molts arboços.

0:06 0:26 1,543

Revolt.- Cap a l'esquerra de la pista per tal de travessar un escorrentiu d'aigües que baixa pel vessant del turó de la Desfeta.

0:02 0:28 1,662

Bifurcació.- **Atenció!** En trobar un petit xaragall es deixa la pista i se segueix per un corriol que puja per la dreta i que, en un primer tram, està envoltat d'abundant vegetació. Mirant enrera hi ha una bona vista sobre el castell de l'Eramprunyà.

Després de pujar una estona el corriol planeja; a l'esquerra, a un nivell inferior, s'hi pot veure el corral de Passoles. Es va en direcció a les Agulles tot planejant o baixant amb suavitat; més endavant el corriol decanta cap a la dreta.

0:09 0:37 2,330

Rocallís.- Hi ha la boca de l'avenc de l'Estrip, tapada amb una pedra. Una mica més enllà, després de fer un revolt cap a l'esquerra es passa pel costat de l'avenc de la Banya, que també té la boca tapada.

0:03 0:40 2,540

Rocallís.- Situat en un sortint de roca i corba del camí cap a la dreta en terreny obert. Des d'ací, enfront es poden veure les Agulles i, a l'esquerra, a l'altra banda de la vall de can Perers, un camp de tir. El corriol segueix pel vessant esquerre del fons del Masset que baixa de la Pleta tot passant pels peus de les Agulles.

0:08 0:48 3,094

Collada de la Clota (410 m).- Ampli coll situat al nord de les Agulles; cruïlla múltiple de camins i pistes. En aquest indret comença la variant GR-92-3 que va en direcció al Puig de la Mola i Olèrdola, el qual segueix per la primera branca de la dreta que puja lleugerament. A l'esquerra es deixa la pista que davalla per anar a passar pel peu de les Agulles. El segon camí de l'esquerra, poc fressat, puja per entremig del bosc i el segon de la dreta entra als camps que es veuen al davant.

El GR-92 continua pel tercer camí de l'esquerra, que puja amb suavitat a l'altre costat de l'esplanada. Després de seguir un centenar de metres per aquest camí se'l deixa i es continua per un caminet que puja per l'esquerra per entremig del bosc; a l'esquerra queden les restes d'un forn de calç. Més endavant es passa per entremig de marges mig derruïts.

0:04 0:52 3,367

Entroncament.- Se surt en una pista que se segueix cap a l'esquerra tot pujant i tombant immediatament cap a la dreta. Més endavant, a la dreta, es veu la plana de Begues amb el poble al fons. La pista puja fent revolts.

0:06	0:58	3,811
------	------	-------

Bifurcació.- Es deixa un camí no gaire definit a l'esquerra. Una mica més enllà la pista fa un gir cap a la dreta; just en acabar el revolt es deixa la pista i es continua per un caminet que s'enfila per l'esquerra, tot pujant directament el turó, sud.

0:03	1:01	3,890
------	------	-------

Creuament.- Se surt en una pista just en el punt on bifurca; es travessa la bifurcació tot deixant les tres branques de la pista i es continua pel camí que segueix pujant en la mateixa direcció que es portava. També es pot anar per la pista de l'esquerra.

0:01	1:02	3,926
------	------	-------

Entroncament.- Se segueix una pista cap a la dreta tot pujant lleugerament. Atenció si es va en sentit contrari.

0:02	1:04	4,045
------	------	-------

Final de la pista.- Es continua per un corriol en la mateixa direcció que es portava tot pujant.

0:03	1:07	4,273
------	------	-------

Bifurcació (535 m).- Al capdamunt de la pujada; cal seguir recte, en direcció sud. Per l'esquerra en cinc minuts s'arribaria al cim de **les Agulles** (552 m) des d'on es pot contemplar una gran panoràmica.

Poc més endavant es deixa a l'esquerra un camí carreter també en direcció a les Agulles. Un centenar de metres més endavant s'arriba a una bifurcació on se segueix cap a l'esquerra, sud, tot pujant lleugerament. Més enllà el camí planeja una mica i després comença a baixar; al davant es pot veure el cim de la Morella i les instal·lacions del radar situades en els turons veïns.

0:05	1:12	4,601
------	------	-------

Bifurcació.- Es continuar pel camí de l'esquerra, menys fressat, que baixa en direcció al coll Sostrell, sud-oest. Es baixa amb fort pendent; a l'esquerra es pot veure la capçalera de la vall d'en Joan, ocupada per l'immens abocador d'escombraries.

0:04	1:16	4,912
------	------	-------

Bifurcació.- S'arriba en un camí carreter més fressat que se segueix en la direcció que es portava, sud-oest, tot baixant. Poc després, es deixa un trencall i una torre elèctrica a l'esquerra.

0:04	1:20	5,235
------	------	-------

Coll Sostrell (474 m).- Situat entre la Morella i les Agulles. Hi ha una bifurcació; la pista de la dreta baixa cap a la vall del Teix, el GR continua per la de l'esquerra tot pujant lleugerament. Poc després es deixa un altre camí a la dreta.

0:02	1:22	5,352
------	------	-------

Bifurcació.- **Atenció!** Es deixa el camí que segueix pujant pel vessant meridional de la Morella i cal enfil·lar-se per un camí que surt per la dreta en la direcció que es portava. Es puja amb fort pendent.

0:06	1:28	5,677
------	------	-------

Final de la forta pujada.- Al davant, ja proper, es veu el cim de la Morella. Se segueix endavant, direcció

sud, tot planejant a gran alçada pels vessants del turonet dels Costerets, veí de la Morella; es passa per entremig dels rasclers característics de la zona.

0:06 1:34 6,020

Bifurcació.- Es deixa un corriol poc fressat a l'esquerra i es continua en la direcció que es portava. Una mica més endavant se'n deixa un altre, també a l'esquerra, i es canvia de direcció per anar cap a la dreta i emprendre la pujada dels últims metres del cim de la Morella.

0:06 1:40 6,488

La Morella (594 m).- Vèrtex geodèsic; hi ha una creu. Majestuós cim del massís del Garraf amb molt bona vista en totes direccions, des de Barcelona a Vilanova i des del mar a Montserrat. El GR-92 baixa pel costat de la creu, tot deixant-la a l'esquerra. El corriol va decantant cap a la dreta.

0:03 1:43 6,668

Bifurcació.- S'arriba en un camí carreter que se segueix cap a l'esquerra, en la mateixa direcció que es portava, sud.

0:02 1:45 6,838

Bifurcació.- Es continua pel mateix camí. També es podria anar pel que va paral·lel a la dreta, és l'antic traçat del GR-92.

0:08 1:53 7,423

Bifurcació.- Es pren una pista asfaltada cap a la dreta, sud-oest.

0:02 1:55 7,560

Corral de Campgràs (523 m).- Queda una mica separat a la dreta, al peu del turó de l'Alzina Freda. S'entra a la gran dolina de Campgràs que es travessa en la direcció que es portava, sud.

0:03 1:58 7,720

Carretera asfaltada.- Cap a la dreta va a les instal·lacions de radar; el GR la segueix 10 metres cap a l'esquerra i tot seguit la deixa i continua per un corriol que surt per l'esquerra. Es passa pel costat de la boca d'un avenc i per sota d'una línia de conducció elèctrica.

0:03 2:01 7,872

Embut.- Format al voltant de la boca d'un avenc. El corriol el travessa i segueix en una direcció més o menys paral·lela a la de la línia de conducció elèctrica que s'ha travessat; es deixen trencalls laterals, poc fressats, que porten als nombrosos avencs de la zona.

0:03 2:04 8,115

Carretera asfaltada.- Se la segueix cap a l'esquerra tot baixant amb suavitat. A la dreta, als peus dels turons de la Baena i del Rascler hi ha el fondo del Pinxot, que més endavant rep el nom de Vallgrassa; al fons de la vall es pot veure la masia d'aquest nom, per on passa el GR-92-4.

0:05 2:09 8,507

Barrera (477 m).- Poc abans, a l'esquerra hi ha l'avenc del Llamp. Just després de travessar la barrera s'arriba en una bifurcació de la carretera situada en el Pla de Querol. Per la dreta comença el GR-92-4 en direcció a Vallgrassa, Jafra i Sant Pere de Ribes. El GR-92 segueix per l'esquerra en direcció a Castellde-

fels.

0:06	2:25	9,973
------	------	-------

La Pleta (343 m).- Centre d'informació del Parc del Garraf. Es deixa la carretera i es pren un camí carreter a l'esquerra. A partir d'aquí i dins del parc natural de Garraf, el GR-92 també està marcat com "Camí de les Costes", ja que coincideix amb aquest itinerari del parc.

0:02	2:27	10,123
------	------	--------

Bifurcació.- Prendre a la dreta.

0:02	2:29	10,263
------	------	--------

Carretera.- Es creua per un pas zebra i se segueix un camí en direcció a uns pins, sud.

0:03	2:32	10,471
------	------	--------

Cruïlla.- Se segueix recte. De seguida s'arriba en una pista més ampla que es pren cap a la dreta. A l'esquerra es deixa la tanca d'una residència i cementiri de gossos. Vistes progressivament més properes sobre el mar.

0:08	2:40	11,037
------	------	--------

Pedrera.- Enorme, a l'esquerra, protegida per una barana. Es continua baixant, sempre a prop de la part superior de la pedrera.

0:09	2:49	11,794
------	------	--------

Bifurcació.- Es deixa la pista, que segueix recte tot pujant, i s'agafa un camí carreter a la dreta. A la dreta queda una altra pedrera gegantina. Després d'un tram a peu pla i després de creuar per sota d'unes línies elèctriques, el camí comença a baixar suaument en grans llaçades cap a Garraf. Tram deliciós del GR-92.

0:25	3:14	13,520
------	------	--------

Bifurcació.- En una corba a la dreta es deixa un camí que va recte i se segueix cap a la dreta.

0:14	3:28	14,481
------	------	--------

Bifurcació.- Al costat d'una petita construcció, a sobre mateix de la carretera, es deixa un camí a l'esquerra i se segueix recte tot pujant; el camí va paral·lel a la carretera.

0:04	3:32	14,791
------	------	--------

Carrer asfaltat.- Se'l segueix tot fent una gran corba a l'esquerra.

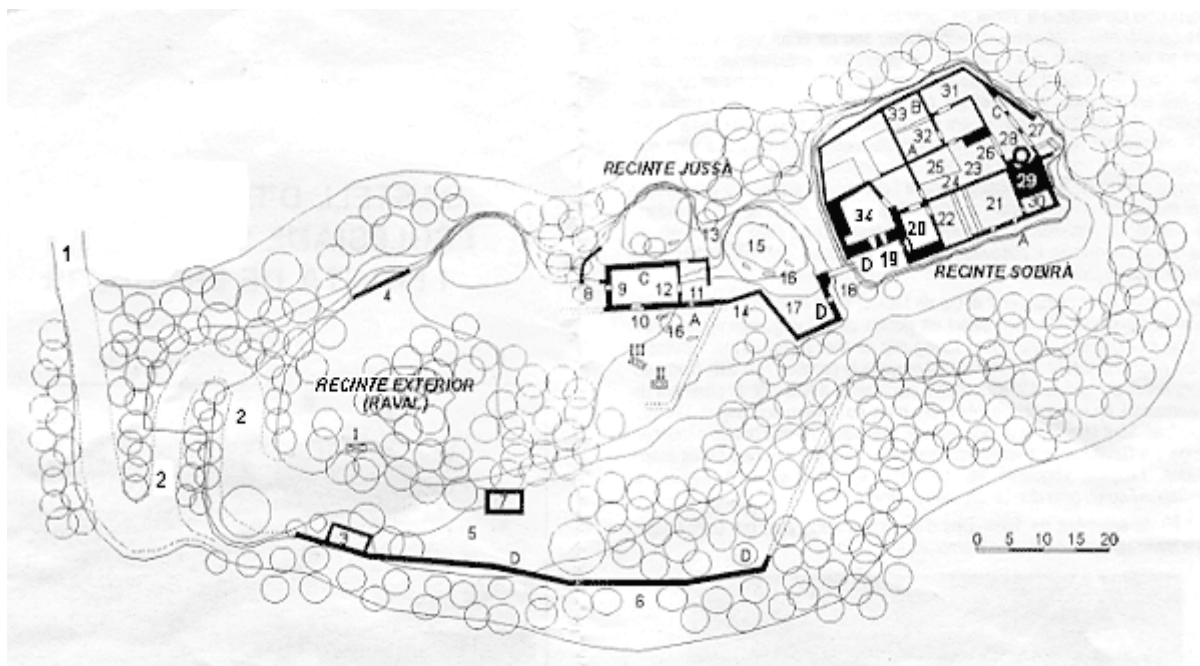
0:05	3:37	15,178
------	------	--------

Carretera C-246.- Se segueix per la carretera cap a la dreta, direcció Sitges.

0:03	3:40	15,373
------	------	--------

Torrent de Garraf (15 m). Es creua per un pont; trobem les primeres cases del poble de Garraf.

EL CASTELL D'ERAMPRUNYÀ I L'APLEC DE SANT MIQUEL

ÈPOQUES ARQUITECTÒNIQUES: A. Mur de finals del segle X, potser de la reconstrucció després de l'atac d'Al-Mansur, el 985. B. Murs d'opus spicatum (en forma d'espiga) que poden correspondre a mitjan segle XI, després de l'atac dels partidaris de Mir Geribert. C. Construcció romànica (segona meitat del segle XII), posterior a la invasió almoràvit de 1114. D. Construcció gòtica (segona meitat del segle XIV), a l'època dels Marc. A més, hi ha restes dels segles XVIII i XIX

RECINTE EXTERIOR (Segle XIV): 1. S'hi entra per un camí elevat sobre el coll d'Eramprunyà. 2. Entrada en ziga-zaga: els defensors hostilitzaven els assaltants des del revolt superior. 3. Torre de guaita 4. Arcada i lloc de guaita 5. Pati d'armes. 6. Mur exterior 7. Edifici auxiliar (probablement cavallerisses). 8. Entrada al recinte jussà

RECINTE JUSSÀ: 9. Església de Sant Miquel 10. Porta romànica amb arcs de plegament, desapareguts. 11. Antic absis, amb inici de volta. 12. Porta datada el 1568. 13. Mirador sota la roca. 14. Mur del recinte jussà. 15. Cisterna oberta a la roca, sembla del segle XIV o XV. 16. Tombes antropomòrfiques (segle X). 17. Barbacana del segle XIV, la funció de la qual era destorbar un atac directe al recinte sobirà, tot guardant el fossar. Hi ha una tronera per a armes de foc que escombra el mur sud del recinte sobirà. 18. Antigament, per un pont de pedra, que originàriament havia de ser un pont llevadís, s'entrava al recinte sobirà

RECINTE SOBIRÀ: 19. Porta gòtica. Es distingeix l'encaix per on baixava el rastrell. L'adovellat superior va caure el 1995. 20. Merlets de defensa. En la defensa d'aquesta entrada s'acumularen els mitjans bèl·lics del castell. 21. Baixos de la gran sala noble. 22. Arcades gòtiques. 23. Pati interior. 24. Finestral gòtic tapiat. 25. Cisterna. 26. Inici d'arcada gòtica. 27. Arqueria romànica; el castell no tenia paret de llewant, ja que una sèrie d'arcs romànics permetien la vista del paisatge. 28. Sitja o potser cisterna. 29. Cambra noble. 30. Cambra amb sostre baix (potser el forn). 31. Camí de guaita. En aquesta zona el mur exterior era una barana. Actualment la roca del terra ha caigut. 32. Habitació exterior amb porta gòtica. 33. Forat per on es pot escapar a l'exterior del recinte sobirà. 34. Baluard gòtic, amb troneres adaptades a les armes de foc primitives. L'amplada dels murs fa plausible la suposició que en aquest lloc hi havia la torre mestra del castell.

INSCRIPCIONS: I Benedicció d'entrada al recinte murallat (se-gle XII). II Commemoració d'unes obres fetes per Jaume Marc II entre 1375 i 1376. III Inscripció d'uns sometents de Sant Climent que estaven de guarnició al castell (1729).

Història

Bastit a 400 metres d'alçària entre els fondals on neixen les rieres de Sant Llorenç i la Sentiu, el castell d'Eramprunyà s'alça a pic 150 metres per sobre del Sitjar, vigilant ensem el delta del Llobregat i l'antic camí de Barcelona al Penedès pel coll de Begues.

El recinte, mai excavat arqueològicament, conté nombrosos vestigis de l'època ibèroromana. Els inicis de l'edifici actual, potser una torre de fusta clavada a la pedra roja (d'on potser li ve el nom de *Rodanes* amb què es coneixia Eramprunyà) es remunten al principi de l'edat mitjana, després de la reconquesta de Barcelona (801) i l'estabilització de la frontera amb els sarraïns a la riba dreta del Llobregat en temps de Guifré el Pilós (878-897). Una batalla fou guanyada pels cristians l'any 898 prop d'aquí, al lloc de Bighash (Begues), al camí de Barcelona.

La fundació del castell es produí vers l'any 900: les tombes que l'envolten corresponen als costums funeraris del segle X, i un document del 988 assenyalava que Eramprunyà vingué al comte Borrell per herència del seu pare, el comte Sunyer (911-947), o el seu germà i antecessor en el càrrec, Guifré Borrell (897-911). El castell apareix documentat per primer cop el 957, com cap d'un terme jurisdiccional que comprenia els actuals termes municipals de Gavà, Castelldefels, Begues, Sant Climent, Viladecans Sant Boi, i part dels de Sitges i Olivella. D'aquesta època data també l'església de Sant Miquel, que ja existia el 976. El 985, els primitius edificis patiren la ràtzia d'Al-Mansur. El 988 es parla de *ipsos muros et tures qui ibidem sunt constructae*.

Inicialment el castell estigué sota domini dels comtes de Barcelona, que delegaven en un vicari. El primer conegut fou Galí, de la família Sant Martí, en temps del comte Borrell (947-992). A mitjan segle XI, aquests vicaris s'enfrontaren als pagesos i al comte, tot instaurant un nou ordre social: el feudalisme. En el decurs dels enfrontaments, Mir Geribert de Santmartí senyor, entre d'altres, d'Eramprunyà, assaltà el terme (els habitants del qual no volien esdevenir vassalls) entorn el 1044. El 1059, finalment, Mir retornà a l'obediència del comte de Barcelona, però a canvi obtingué el reconeixement del seu senyoriu a Eramprunyà. El càrrec esdevingué hereditari, i els Santmartí posseïren Eramprunyà com a senyors, enfront dels pagesos i del comte.

El 1114, l'expedició almoràvit que atacà Barcelona arrasà el Penedès i destruí segurament el castell i l'església. Els sarraïns foren repel·lits en una batalla al delta del Llobregat, en terres d'Eramprunyà. Fou l'última batalla de frontera. La reconstrucció del castell va ser lenta: el 1141 i el 1143 encara hi ha obres a la capella de Sant Miquel. Al segle XII, el castell s'engrandí i esdevingué un petit palau. El 1274 la vídua del darrer dels Sant Martí el tornà (mitjançant una permuta) a la corona, que recuperà així el domini del castell.

El 1323 el rei Jaume II vengué la senyoria d'Eramprunyà al seu tresorer, Pere Marc I. En època dels Marc es feren reformes arquitectòniques importants. Són aquestes les obres que commemora una inscripció davant la capella del castell. Els Marc acumularen als segles XIV i XV els territoris del terme que fins llavors

vors havien estat en mans d'altres petits cavallers. D'aquesta forma esdevingueren barons (o sigui, senyors únics) d'Eramprunyà, que dominaren des d'aleshores amb mà de ferro.

El 1469 esclatà la guerra civil entre el rei Joan II i la Generalitat. Jaume Marc IV, fidel al rei, es refugià al castell, que fou assetjat per les tropes de la Generalitat el 28 de setembre. L'11 d'octubre, aquestes ocupaven el raval i la barbacana. El castell es rendí el 24 d'octubre, després de la destrucció que hi causà l'artilleria assaltant. Jaume Marc IV anotava: em derrocaren la major part del castell. En 1550 es diu que era *totum diructum*.

El castell ja mai més fou reconstruït del tot. S'hi feren reformes parcials, i s'utilitzà més com a lloc de guaita que com a fortificació militar. El 1729, com fa constar una inscripció a la roca, encara hi havia sometents fent guàrdia al castell. Junt amb les terres de la baronia, el castell, transformat ja en masoveria, fou comprat el 1879 per Manuel Girona, polític i banquer barceloní. Abandonat a principis del segle XX, durant la I Guerra Mundial sembla que fou utilitzat pels espies alemanys que vigilaven el port de Barcelona i feien senyals a un submarí.

Originalment, la capella del castell era la parròquia (ja des del 966) de tot l'actual terme de Gavà. Des del 1117, quan els monjos de Sant Cugat hagueren d'abandonar una petita cel·la que habitaven a Gavà, la parròquia tingué dues esglésies: la del castell, originària, i la de la plana, i passà a anomenar-se "de Sant Pere i Sant Miquel". Amb el temps, l'església de Sant Pere adquirí tanta rellevància que esdevingué la seu parroquial. El 1344 Sant Miquel ja es defineix com a "església sufragània" de Sant Pere. Entre les obligacions del rector de Sant Pere i Sant Miquel al segle XIV hi havia la de dir missa cada diumenge a les dues esglésies.

Després de la destrucció de 1469, la capella de Sant Miquel fou abandonada. El 1552, per exemple, se'ns diu que era *totum in terra postrata*. Una reconstrucció d'urgència, que li tallà l'absis, s'efectuà el 1568, data gravada a la porta de llevant. Des d'aquella data es formalitzà la tradició anual de pujar a dir missa a la capella de Sant Miquel en la diada del sant. Durant l'acte religiós, es beneïen unes canyes que, deia la creença popular, servien per bastonejar i allunyar els mals esperits durant tot l'any. Després de dinar, el romiatge tornava a Gavà baixant per la vall de la Sentiu. Allí, a l'era de can Dardena, hom hi feia gatzara tota la tarda, amb ball i cançons, fins que la fosca cobria els camins. Aquest aplec popular es mantingué fins l'any 1921, quan el masover abandonà el castell i baixà a viure a Gavà. En aquella data es perdé la tradició.

A la fi dels anys cinquanta, el vicari Mn. Abelard Sayrach, destinat a la parròquia de Sant Pere, va organitzar la recuperació de la capella de Sant Miquel i el 29 de setembre de 1961 es va poder celebrar novament l'aplec al castell d'Eramprunyà.

Publicat per Josep Campmany l'any 2001 amb motiu dels 40 anys d'aplec de Sant Miquel (1961-2001).

PARC NATURAL DEL GARRAF

Situat entre el Delta del Llobregat, la depressió del Penedès i el mar Mediterrani, el Parc Natural del Garraf ocupa una extensió de prop de 10.000 ha, amb una altitud mitjana de 500 m. El Garraf constitueix la terminació SW de la Serralada Litoral Catalana. El parc ha sofert una forta degradació deguda a la seva proximitat a la zona urbana de Barcelona i rodalies.

Al Parc Natural del Garraf es poden trobar formacions geològiques paleozoiques, que donen esquistos de color fosc, conglomerats i gresos de sedimentació continental de l'era mesozoica i període triàsic i roques calcàries i dolomies juràsiques i cretàcies, que formen la part més extensa i significativa del massís.

Aquestes formacions geològiques determinen un paisatge rocós amb significades mostres de processos càrstics: coves, avencs, dolines i rasclers.

El clima del Garraf, donada la seva situació costanera, és típicament mediterrani, amb pluges de primavera i tardor, escasses però torrencials, i hiverns suaus i estius calorosos.

La imatge emblemàtica del paisatge vegetal del massís del Garraf és la màquia de garric i margalló, matollar dens, on també són nombroses les plantes de llentiscle i carritx. Més a l'interior, es troben fragments de bosc mediterrani (alzinar i pinedes de pi blanc).

Pel que fa a la fauna, el massís presenta el poblament ornitològic propi dels ambients rocallosos (merla blava, merla roquera, còlit ros, còlit negre...), espècies d'aus rapinyaires que nien als penya-segats (com el gran duc, l'àliga cuabarrada o el falcó pelegrí) i espècies adaptades a les condicions ambientals, com la serp verda i la colobra de ferradura. Cal destacar que les coves i avencs del Garraf alberguen una fauna molt especial, amb diverses espècies de rates-pinyades i invertebrats, molt dels quals són endèmics del massís.

Com a espai natural, el Garraf ofereix la possibilitat de mostrar les característiques pròpies d'un medi on l'aridesa mediterrània i els fonaments geològics determinen un fràgil ecosistema caracteritzat biològicament per les estratègies i adaptacions a la manca d'aigua i per l'interès de les mostres de processos càrstics.

Malgrat la imatge de solitud i despoblament que ofereix actualment el Garraf, al llarg del temps el massís ha estat objecte d'un aprofitament variat per part de l'home. Si bé hi ha vestigis molt antics de la presència humana, no és fins al segle XVIII que s'inicia un notable auge de la població, acompanyat d'una gran expansió del conreu de la vinya i el blat. La plaga de fil·loxera, entre 1879 i 1880, va estroncar definitivament l'extensa activitat agrícola al Garraf.

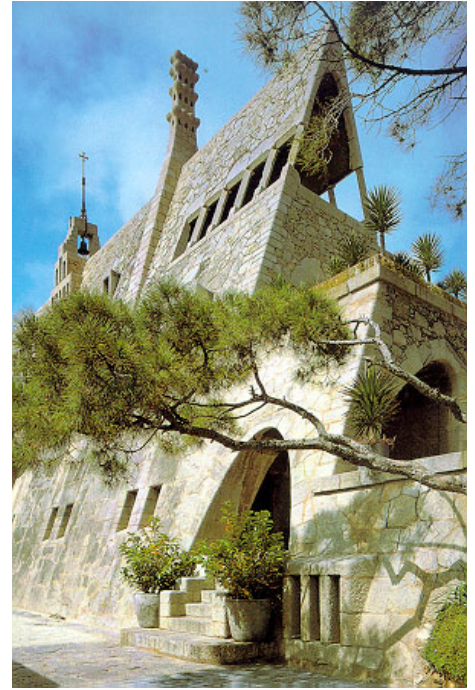
Actualment, és un espai poc poblat on ha proliferat una bona colla d'activitats (pedreres, camps de tir, abocador d'escombraries, etc.) que hi han produït un fort impacte incrementat a causa dels incendis forestals. La declaració de parc natural és un esforç per recuperar la identitat d'aquest massís tant genuí com exòtic. El Parc del Garraf forma part de la Xarxa de Parcs Naturals, promoguts i gestionats per la Diputació de Barcelona.

EL CELLER GÜELL DE GARRAF

El Cellar Güell de Garraf va ser projectat conjuntament per Antoni Gaudí i Cornet (que va signar el projecte) i Francesc Berenguer i Mestres el seu deixeble, l'any 1895. El propietari dels terrenys, el comte Eusebi Güell va encarregar inicialment a Gaudí la construcció d'un pavelló de caça que mai es va portar a terme. Més tard, Eusebi Güell va decidir de construir aquest celler i els seus annexes de manera que tant Gaudí com Berenguer van tenir la oportunitat de desenvolupar aquest projecte a on la genial imaginació d'ambdós arquitectes es evident.

El complex es un exemple de Modernisme arquitectònic català i ens mostra unes formes extremadament originals realitzades amb materials tradicionals com la pedra i el totxo. En una construcció que recorda un estil medieval, els arcs són parabòlics en comptes de la típica forma semicircular del romànic. La casa del guardià que forma part de l'entrada principal té una magnífica porta formada per cadenes entrellaçades.

Malgrat la unitat d'estil del conjunt, es possible observar-hi detalls de la personalitat de cada arquitecte. Per exemple, la capella amb un estil més propi de Berenguer conté també elements gaudinians. La construcció es va acabar l'any 1901.

BIBLIOGRAFIA

- ** Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Volum 8. El Barcelonès i el Baix Llobregat Fundació Enciclopèdia Catalana (1982)
- ** Barcelonès i el seu entorn. Mapa Comarcal de Catalunya. Escala 1:50.000 Institut Cartogràfic de Catalunya (2003).
- ** Hipermapa de Catalunya:
<http://www10.gencat.net/ptop/AppJava/cat/actuacions/territori/hipermapa.jsp>
- ** Topoguia del GR-92.FEEC- CS. (2004)
- ** http://www.inicia.es/de/ume_gava/articles/CampEramp2001.htm
- ** <http://www.diba.es/parcsn/parcs/index.asp?Parc=10>
- ** <http://www.lafura.org/suplements/arxiu/ARXIUS/PARC/DOSSI1.HTM>
- ** http://www.gaudiallgaudi.com/CA013.htm#Historia_i_descripció

Agustí Poch. Desembre 2005

